

## EHDOTUS FRAMEN TOIMINTOJEN KEHITTÄMISEKSI

Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin / opetusministeriö

Me tämän vetoimuksen allekirjoittaneet Suomen arvostelijain liiton SARVin kuvataidejaoksen hallituksen jäsenet esitämme opetusministeriölle vakavan huolestuneisuutemme johtuen tiedoista, joita olemme saaneet Näyttelyvaihtokeskus FRAMEn tilannetta koskien. Tiedot perustuvat paljolti opetusministeriön 31.3.2010 päiväämään tiedotteeseen, jossa todetaan, että koska Suomen taideakatemian säätiön ja FRAMEn väliset työsopimukset on purettu, FRAMella ei ole enää toimintaa eikä näin ollen edellytyksiä hoitaa valtionavustuksen edellyttämiä tehtäviä. Samalla ilmaistaan kuitenkin näkemys siitä, että FRAMEssa tehty työ on ollut tärkeää ja että itse toimintaa pitää jatkaa.

SARVin kuvataidejaoksen jäsenistö koostuu kriitikoista, kuraattoreista, toimittajista, taiteilijoista ja taiteen tutkijoista, joista monella on pitkä kokemus toiminnasta suomalaisen kuvataiteen kentällä. Monella on ollut tilaisuus myös seurata Näyttelyvaihtokeskus FRAMEn toimintaa sen perustamisvuodesta 1992 ja sen jälkeen Suomessa ja ulkomailla, jotkut ovat myös tehneet yhteistyötä FRAMEn kanssa. SARVin kuvataidejaoston hallituksessa edustamme näin jäsenistöämme. Olemme myös voineet todeta monessa yhteydessä, että suomalainen kuvataide on saanut runsaasti näkyvyyttä eri puolilla maailmaa. Arvostamme siis FRAMEssa tehtyä työtä, mutta samalla arvostelemme. Olemme esimerkiksi erittäin huolestuneita tavasta, jolla kentän toimijoille on tiedotettu FRAMEa ja suomalaisen taiteen näyttelyvaihtoa koskevasta päätöksenteosta. Tätä tiedotusta ei voi missään määrin kiittää avoimuudesta ja läpinäkyvyydestä. Toivomme, että käytäntö paranee huomattavasti jatkossa.

Keväällä julkisuudessa käyty keskustelu osoittaa käsittääksemme, että kuvataiteen kansainvälinen vaihto koetaan tärkeäksi, mutta myös käsitykset siitä, mitä kansainvälinen vaihtotoiminta on, eroavat suuresti. Ehdotamme, että FRAMEn työtä tehdään tulevaisuudessa uusin linjauksin mutta vanhan organisaation pohjalta. Kuvataiteen vientiä on mielestämme syytä jatkaa edelleenkin FRAME-nimisen organisaation puitteissa. Ei ole syytä unohtaa Näyttelyvaihtokeskukselle vuosikymmenten mittaan rakentunutta taiteilijoiden ja muiden taiteen toimijoiden kansainvälistä verkostoa, arkistoa ja kirjastoa, joita pitäisi hyödyntää edelleen. Olemme sitä mieltä, että ansiokkaaksi ja toimintakykyiseksi kehitettyä organisaatiota ei ole syytä purkaa vain sen takia, että se on menettänyt voimavarojaan henkilöstöongelmien takia.

Kun opetusministeriö nyt haastaa toimijoita ideoimaan kuvataiteen vientiä, ehdotamme, että vientiorientoituneet käsitteet korvataan käsitteellä ”kulttuurivaihto”. Kriitikoina ja journalisteinamme meillä on selvää, että kulttuurivaihto rikastuttaa kotimaista taide-elämää tuodessaan ulkomaisia taiteilijoita, toimijoita ja asiantuntijoita maahan. Esitämme, että kulttuurivaihtoa uudistettaessa hyödynnettäisiin entistä enemmän myös kriitikoiden, kuraattorien, toimittajien ja taiteen tutkijoiden asiantuntemusta ja kokemusta esimerkiksi taiteen vaihtoa koskevaa tiedotusta suunniteltaessa. Myös tähän verkottumiseen tulisi näkemyksemme mukaan suunnata myös taloudellisia resursseja. Näin saadaan organisaation toimintakenttään luontevasti nivottua myös idea sisällöntuottajien monipuolisen osaamisen hyödyntämisestä ja se tulee huomioida osana FRAMEn toimintaa.

Helsingissä 29.4.2010

Suomen arvostelijain liiton SARVin kuvataidejaoksen ja Kansainvälisen kuvataidearvostelijoiden AICA Finland -yhdistyksen hallitus

Tiina Purhonen, pj. SARV kuvataidejaos ja AICA Finland, taidehistorioitsija, kriitikko  
(tiina.purhonen@helsinki.fi)

Saara Hacklin, amanuessi, tutkija

Maarit Jaakkola, kriitikko, kulttuuritoimittaja, journalistiikan lehtori

Heikki Kastemaa, taidekriitikko, toimittaja, tutkija

Marja-Terttu Kivirinta, taidehistorioitsija, kriitikko, kulttuuritoimittaja

Anna-Kaisa Rastenberger, intendentti, tutkija

Juha-Heikki Tihinen, FT, taidehistorioitsija, kriitikko

Kari Yli-Annala, taiteilija, tutkija